

zaaknummer 2010TT186(2)

29 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],
wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Boggaard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **[naam],**

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 17 november 2011. Op 9 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Overste van de Broeders van de Christelijke Scholen.

Op 22 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn broer, [naam], en zijn psychotherapeut, drs. [naam]. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur.

Namens de Congregatie is verschenen Overste [naam] voornoemd en [naam].

2. De klacht

2.1. In de periode van november 1964 tot en met 1966 was klager leerling van [school] in [plaats]. Aangeklaagde was op deze school docent Frans. Aangeklaagde had op zijn vorige school geen Frans gehad en haalde daardoor in het begin vaak onvoldoendes voor dit vak. Iedere keer als hij weer een onvoldoende had gehaald, moest klager op woensdagmiddag terugkomen op school. Hij was dan alleen met aangeklaagde in een donker vertrek op het podium in de refter. De eerste paar keer ging klager bij aangeklaagde "over de knie": hij kreeg dan slaag op zijn billen en rug. Later moest klager ook regelmatig bloot op een bank gaan

liggen, waarna aangeklaagde hem anaal verkrachte. Het kwam ook voor dat aangeklaagde masturbeerde, terwijl klager bloot op de bank lag en dan klaar kwam op zijn rug, waarna aangeklaagde het sperma verwijderde met een doek. Het misbruik heeft zich volgens klager zeker acht keer voorgedaan. Als reactie op het misbruik ging klager heel hard leren voor het vak Frans om maar geen onvoldoende te halen, zodat er geen reden was om op woensdagmiddag terug te moeten komen. Later moest klager echter ook terugkomen vanwege het feit dat hij naar een meisje, waar hij verliefd op was, had gekeken. Het misbruik stopte in 1966, toen de broeders werden vervangen door burgerdocenten.

2.2. Klager was vreselijk bang voor aangeklaagde en hij had veel pijn als gevolg van het seksuele misbruik. Vanaf zijn twaalfde jaar heeft klager regelmatig de huisarts bezocht vanwege aanbeiden, veroorzaakt door het misbruik.

2.3. Klager kampt als gevolg van het misbruik met psychische problemen, waarvoor hij zich onder behandeling van een psychotherapeut heeft moeten stellen. Klager heeft als gevolg van het misbruik een zeer negatief zelfbeeld. Dit uit zich op seksueel gebied en in de angst om te moeten presteren. Het misbruik werkt voor klager ook door in zijn werk, binnen familiekring en in relaties. Op werkgebied heeft klager grote moeite met mensen in machtsposities, die niet zorgvuldig met hun macht omgaan en onvoldoende voor klager "zorgen". In zijn privé-relaties heeft klager juist moeite om voor zichzelf op te komen. Het misbruik heeft tot gevolg gehad, dat klager niet weet wat "houden van" is en dat hij moeite heeft met een leuke omgang met zijn kleinkinderen.

2.4. Klager wenst met zijn klacht genoegdoening te bereiken voor het leed dat hem is aangedaan. Hij wenst in aanmerking te komen voor financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit correspondentie in de archieven blijkt dat aangeklaagde in [jaar] naar het Generaalat in Rome is gestuurd vanwege enkele gevaarlijke gewoontes die aangeklaagde had, waardoor hij niet kon worden gehandhaafd in zijn functie als hoofd van [school] in [plaats]. Uit de correspondentie blijkt echter niet waar het exact over gaat. Het is derhalve niet duidelijk of het hier ging om seksueel misbruik of om andere verwijtbare feiten. Andere aanwijzingen zijn noch in het archief noch in gesprekken met broeders gevonden. Hij concludeert dat geen concrete aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Ter zitting heeft de Overste naar aanleiding van het verhaal van klager en een later ingekomen steunverklaring van [naam] aangegeven dat hij geschokt is door het verhaal, maar klager wel gelooft.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel geïntimideerd of uitlaten in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer

begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feitenmoeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten, die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van [naam], waarin deze beschrijft dat hij, toen hij een keer moest nablijven bij aangeklaagde, door aangeklaagde over de knie werd gelegd en vervolgens door aangeklaagde op zijn blote billen werd geslagen en met een vinger werd verkracht, de klacht van klager.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrond verklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholende klacht gegrond te verklaren, het leed dat klager is aangedaan te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 29 april 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18:5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagerschriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.